

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		KAMERALISTYKA		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Obowiązkowy, fakultatywny		
Rok/semestr		II/4		
Dyscyplina		Sztuki muzyczne		
Język wykładowy		polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Prof. dr hab. Jolanta Skorek-Münc		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Prof. dr hab. Jolanta Skorek-Münc		
Wymagania wstępne		Ukończone studia II stopnia lub jednolite studia magisterskie		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Narodziny cyklicznej formy kameralnej z fortepianem – tria, kwartetu oraz kwintetu – wiążą się ze zjawiskiem emancypacji muzyki instrumentalnej, które zostało zainicjowane przez niemieckich teoretyków pierwszej połowy XVIII wieku. Powszechnie używane w późniejszym piśmiectwie muzycznym pojęcie <i>Tonsprache</i>, języka dźwiękowego, które pojawiło się w powszechnie czytanej traktacie Johanna Matthesona <i>Der vollkommene Capellmeister</i>, zwraca uwagę na skomplikowany system zależności pomiędzy retoryką a sposobem porządkowania wypowiedzi muzycznej. W późniejszym okresie retoryka muzyczna ustąpiła miejsca stylom i kierunkom opartym wyłącznie na uczuciach. Pojawiły się także szkoły narodowe i kompozytorzy zaczęli nawiązywać do ludowej melodyki. Równie istotna wydaje się ewolucja roli instrumentu klawiszowego (przeważnie fortepianu), który odgrywał zawsze przodującą rolę w muzykowaniu zespołowym. Ma to związek z rozwojem najpierw stylu brillant, a potem wirtuozostwa romantycznego, które najpełniej realizowało się właśnie w fortepianie i skrzypcach. Osobnym zjawiskiem jest kameralistyka wokalna, z uwagi na bogactwo zjawisk romantycznej pieśni na głos z fortepianem. Ważnym przedmiotem obserwacji są także transkrypcje, które umożliwiają wykonywanie np. muzyki orkiestrowej w składach kameralnych. Istniały one w muzyce zawsze, a ich szczególną popularność zapoczątkował Franz Liszt, tworząc fortepianowe transkrypcje symfonii Beethovena.</p> <p>Nawiązując do zagranicznych i polskich refleksji wykonawców muzyki kameralnej, należy unikać rozpowszechnionego u nas określenia „akompaniator” na rzecz „pianisty towarzyszącego” (dotyczy to w szczególności szkolnictwa muzycznego i konkursów, gdzie pianista towarzyszy śpiewakom bądź instrumentalistom).</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zna i rozumie			
W01	W stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów –	P8S_WG/1	wykład	kolokwium

	światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny naukowej lub artystycznej			
W02	Posiada pogłębioną znajomość literatury muzycznej XIX i XX wieku	P8S_WG/1	wykład	kolokwium
W03	Ma poszerzoną znajomość kontekstu historycznego muzyki XIX i XX wieku oraz aktualnych trendów wykonawczych	P8S_WG/1	wykład	kolokwium
W04	Zna główne tendencje rozwojowe muzyki w XIX i XX wieku	P8S_WG/2	wykład	kolokwium
W05	Zna metodologię badań muzyki XIX i XX wieku	P8S_WG/3	wykład, ćwiczenia	kolokwium
Umiejętności Lp.	Potrafi			
U01	Potrafi wykorzystać wiedzę o muzyce i metody badawcze w celu sformułowania hipotezy badawczej	P8S_UW/1	ćwiczenia	kolokwium
U02	Potrafi zastosować właściwe metody analityczne w opisie muzyki XIX i XX wieku	P8S_UW/1	ćwiczenia	kolokwium
U03	Potrafi dokonać analizy dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny utworu muzycznego	P8S_UW/1	ćwiczenia	kolokwium
U04	Potrafi dokonać krytycznej oceny wyników badań naukowych	P8S_UW/2	ćwiczenia	kolokwium
U05	Potrafi wypowiadać się ustnie i pisemnie na temat różnych zagadnień muzyki XIX i XX wieku	P8S_UK/1	ćwiczenia	kolokwium
U06	Potrafi opublikować wyniki swoich badań naukowych dotyczących muzyki XIX i XX wieku	P8S_UK/2	ćwiczenia	kolokwium
U07	Potrafi zainicjować dyskusję na tematy specjalistyczne w środowisku naukowym	P8S_UK/3	ćwiczenia	kolokwium
U08	Potrafi dyskutować i uzasadniać swoje tezy w środowisku naukowym	P8S_UK/4	ćwiczenia	kolokwium
U09	Potrafi wypowiadać się ustnie i pisemnie w języku obcym na poziomie B2 na temat różnych zagadnień muzyki	P8S_UK/4 P8S_UK/5	ćwiczenia	kolokwium
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do			

Ko1	Jest gotów do krytycznej oceny różnych działań w środowisku naukowym i artystycznym dotyczącym muzyki kameralnej	P8S_KK/1	ćwiczenia	kolokwium
Ko2	Jest gotów do wyciągania wniosków z działań naukowych i artystycznych	P8S_KK/3	ćwiczenia	kolokwium
Ko3	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK/3	ćwiczenia	kolokwium
Ko4	Jest gotów do odpowiedzialnych działań dla pożytku publicznego	P8S_KO/2	ćwiczenia	kolokwium

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW₁

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
4	5	10	--	-	-	0

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład, ćwiczenia, konwersatorium, dyskusja.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Kameralistyka fortepianowa na tle innych rodzajów muzyki. Sytuacja pianisty-kameralisty: pianista towarzyszący zamiast akompaniatora.
2. Kameralistyka jako obszar partnerstwa w muzyce. Rozważania J. Marchwińskiego, B. Karaśkiewicz, J. Münch w oparciu o ich publikacje.
3. Początki wielkiej formy cyklicznej z udziałem fortepianu (szkoła mannheimska, twórczość J.Ch. Bacha, Haydn, Mozart).
4. Rozwój form kameralnych z fortepianem od Beethovena i Schuberta do powstania szkół narodowych (Weber, Mendelssohn, Schumann, Berwald, Dvořák, Saint-Saëns, Fauré).
5. Nowoczesna kameralistyka fortepianowa od Mahlera do Szostakowicza. Wartości ekspresyjne, fakturalne i sonorystyczne.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Warunkiem uzyskania zaliczenia z oceną jest aktywne uczestnictwo w zajęciach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego, przygotowanie dłuższej wypowiedzi na wybrany temat z muzyki kameralnej z udziałem fortepianu.

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100% (znakomita wiedza i umiejętności)

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91% (bardzo dobry poziom wiedzy i umiejętności z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 76-83% (dobry poziom wiedzy i umiejętności, z pewnymi niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75% (zadowolająca wiedza i umiejętności, z niewielką liczbą błędów)

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-67% (zadowolająca wiedza i umiejętności z licznymi błędami)

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60% (niezadowolająca wiedza oraz umiejętności, liczne błędy).

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów	15

Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	<p>Gwizdalanka D., Przewodnik po muzyce kameralnej, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków 2005.</p> <p>Marchwiński J., Kameralistyka fortepianowa: zespołowa gra pianistów: geneza i perspektywy, Uniwersytet Muzyczny F. Chopina, Warszawa 2014.</p> <p>Marchwiński J., Muzyczne partnerstwo, Wydawnictwa Drugie, Warszawa 2018.</p> <p>Skorek-Münch J., Partnerstwo w muzycznym dialogu. Fortepian w cyklicznej formie kameralnej od jej narodzin do szczytowych osiągnięć (Borodin, Mahler, Szostakowicz). Wydawnictwo KUL, Lublin 2008.</p> <p>Chomiński J., Wilkowska-Chomińska K., Formy muzyczne. T. 1: Małe formy instrumentalne, PWM, Kraków 1983.</p> <p>Chomiński J., K. Wilkowska-Chomińska, Formy muzyczne. T. 2: Wielkie formy instrumentalne, PWM, Kraków 1987.</p> <p>Beiträge zur Musikanschauung im 19. Jahrhundert, hrsg. von Walter Salmen. Bärenreiter Verlag, Regensburg 1965.</p> <p>Smallman B., The Piano Quartet and Quintet. Style, Structure and Scoring, Clarendon Press, Oxford 1984.</p> <p>Dahlhaus C., Idea muzyki absolutnej i inne studia. Przeł. A. Buchner, PWM, Kraków 1988.</p> <p>Dahlhaus C., Estetyka muzyki., przeł. Z. Skowron, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Bristiger M., Związki muzyki ze słowem, PWM, Kraków 1986.</p> <p>Skorek-Münch J., W kręgu kapelmistrza Jana Kreislera. O liryce fortepianowej Roberta Schumanna (w:) De musica commentarii pod red. Teresy Brodniewicz i Hanny Kostrzewskiej, vol. 1, Poznań 2008, ss. 65-77.</p> <p>Skorek-Münch J., Schumann wobec projektu muzyki absolutnej (w:) De musica commentarii pod red. Teresy Brodniewicz i Hanny Kostrzewskiej, vol. 1, Poznań 2008, ss. 77-87.</p> <p>Skorek-Münch J., Miłość i życie kobiety Roberta Schumanna – romantyczny monodram. „Additamenta Musicologica Lublinensia”. Rocznik Instytutu Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Lublin 2008, ss. 157-167.</p> <p>Skorek-Münch J., Zagadka Hexamerona. „Additamenta Musicologica Lublinensia”. Rocznik Instytutu Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Lublin 2009, ss. 211-219.</p> <p>Skorek-Münch J., Pieśń romantyczna w poglądach Roberta Schumanna. „Animato. Współczesne oblicza teorii i praktyki muzycznej” pod red. Mirosława Dymona, Rzeszów 2015, t. 1, ss. 59-74.</p> <p>Mroczek-Szlezer D.: Pianiści a muzyka kameralna – ucieczka czy wyzwanie. Muzyka Fortepianowa XII. Prace Specjalne 59 Akademii Muzycznej w Gdańsku, Gdańsk 2001.</p>